

Bemærkninger til forslaget

Baggrunden for forslaget

Forslagsstillerne mener, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i stedet for, at staten har en aftale med en enkelt kammeradvokat, der dækker samtlige de sagsområder, som staten har behov for, fremover indgås aftaler om juridisk bistand hos en række forskellige advokatvirksomheder, der hver for sig har særlig ekspertise inden for de enkelte juridiske specialområder. Forslagsstillerne mener, at der bør indgås aftale med mindst to advokatvirksomheder inden for hvert af de juridiske specialområder. Disse advokatvirksomheder vil bære titlen kammeradvokat, når de i de konkrete tilfælde bruges af staten.

Efter at aftalerne er indgået med de advokatvirksomheder, der har særlig ekspertise inden for de enkelte juridiske specialområder, kan de suppleres med aftaler med advokatvirksomheder eller advokater, der er eksperter inden for et af de juridiske specialområder. Dette kan ske, hvis den pågældende advokatvirksomhed selv beder om at indgå en aftale med staten, eller hvis staten selv henvender sig til den pågældende advokatvirksomhed. Aftalerne tænkes genforhandlet f.eks. hvert tredje år.

Kammeradvokatens forhold til staten

Da juraen siden oprettelsen af kammeradvokatembedet i år 1700 er blevet mere komplekse og mere omfattende, ikke mindst på grund af den stadig mere omfattende EF- og EU-jura, stiller det større og større krav til ekspertise hos den eller de advokater, der skal repræsentere staten.

Fra forskelligt sagkyndigt hold er der i den senere tid rejst tvivl om fordelene ved at overlade al statens advokatarbejde til en enkelt advokat. Således udtaler lic. polit. og forsker i de finansielle markeder på Københavns Universitet Peter Erling Nielsen til Børsen (den 4. oktober 1994) på baggrund af Kammeradvokatens rådgivning i forbindelse med sagen om Himmerlandsbanken bl.a. følgende: »Det ville nok være en fordel for staten fremover at bryde monopolet, så man i stedet for et enkelt advokatfirma knyttede måske 5-6 advokatfirmaer med hver deres ekspertise til sig.« Professor, dr. jur. Erik Werlauff giver ikke direkte udtryk for, at Kammeradvokatens monopol bør

ophæves, men siger dog i samme artikel i Børsen, at »staten fra sag til sag burde kunne supplere Kammeradvokaturen med eksperter inden for det givne område«.

Erik Werlauff siger til Jyllands-Posten den 23. oktober 1994: »Generelt tror jeg, at de er dygtige på kammeradvokatens kontor. Men ét enkelt firma kan ikke klare at dække alle områder.«

Den tidligere ombudsmand professor Lars Nordkov Nielsen siger til Jyllands-Posten den 23. oktober 1994: »Det principielt rigtige bør være, at staten frit kan vælge advokat inden for de forskellige sagsområder.«

Det Fri Aktuelt skriver i en artikel den 20. oktober 1994: »Professor, dr. jur. Eva Smith mener, at tiden er moden til at vurdere Kammeradvokatens rolle og muligvis ophæve dens nærmest monopolagtige status på at føre statens sager.

Under alle omstændigheder slipper Kammeradvokaturen ikke for diskussionen om, at staten skal benytte flere advokater. Flere og flere advokatkontorer specialiserer sig i bestemte områder. Derfor er sagen om Spar Nord dobbelt uheldig for Kammeradvokaturen, da netop skatteområdet er det område, hvor advokaturen ubestridt har den højeste ekspertise.«

Begrundelsen for, at staten benytter den private advokatvirksomhed Kammeradvokaten til juridisk rådgivning, er, at staten skal kunne henvise til, at råd, udredninger og responsa fra Kammeradvokaten er uvildige og uafhængige af statsadministrationen og de enkelte ministre.

Da Kammeradvokaten modtager op imod 75 pct. af sine samlede indtægter fra staten, er det imidlertid illusorisk, at Kammeradvokaten skulle kunne være i stand til at levere uafhængig juridisk rådgivning til staten. Professor, dr. jur. Erik Werlauff kommenterede i Jyllands-Posten den 23. oktober 1994 det forhold, at Kammeradvokaten modtager op imod 75 pct. af sine indtægter fra staten: »Det giver risiko for, at man oplever sig selv som kundens forlængede arm. Og det er principielt usundt, hvis man ønsker en uafhængig juridisk bistand.«

Denne opfattelse understøttes af formanden for Advokatrådet, Jan Erlund, der i samme artikel udtal-